733/05

Den 10. oktober 2005 blev i sag nr. 65.643:

xxxxxxx xxxxxxxxx
xx xxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne, der har tegnet entreprise- og retshjælpsforsikring i Codan Forsikring A/S, klager ved deres advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning for skader på den forsikrede ejendom opstået under ombygning. Endvidere klages der over selskabets afvisning af at yde retshjælpsdækning til indhentelse af supplerende syns- og skønserklæring.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for den anmeldte skade med henvisning til klagernes manglende iagttagelse af en i policen indsat klausul. Afvisningen af at yde retshjælpsdækning har selskabet begrundet med, at de omkostninger, der vil være forbundet med videreførelse af sagen, ikke vil være afholdt med rimelig grund.

Entrepriseforsikringen trådte i kraft pr. 1/9 2001. Forsikringspolicen indeholder klausul 9435, hvorefter forsikringen i forbindelse med indgriben i bestående, bærende konstruktion kun dækker, hvis arbejdet udføres ifølge godkendte statiske beregninger og under kontrol af tekniske rådgivere med hensyn til understøtning, afstivning og lignende.

Det fremgår af sagen, at klagerne erhvervede ejendommen i 2001. Efter overtagelsen påbegyndte de en omfattende ombygning og renovering af stuehuset, der er opført i 1912. Primo oktober 2001 styrtede stuehuset sammen. Skaden blev den 8/10 2001 te-

lefonisk anmeldt til selskabet, hvis bygningskonsulent den efterfølgende dag besigtigede ejendommen.

På baggrund af den stedfundne besigtigelse og førte samtaler med klagerne afviste selskabet at yde forsikringsdækning, hvilket selskabet meddelte klagerne ved skrivelse af 10/10 2001. Afvisningen blev begrundet med, at der ikke var udført godkendte statiske beregninger, samt at arbejdet ikke blev udført under kontrol af tekniske rådgivere.

Selskabet modtog den 17/10 2001 skrivelse fra den ene klagers fader. Af skrivelsen fremgår bl.a., at faderen, der efter det oplyste er autoriseret el-installatør, har ledet ombygningen, og at han på adskillige møder har drøftet ombygningen med en til projektet på frivillig basis tilknyttet byggesagkyndig.

Selskabet fastholdt ved skrivelse af 17/10 2001 det tidligere meddelte afslag på forsikringsdækning.

Klagerens fader rettede på ny henvendelse til selskabet ved skrivelse af 27/2 2002. Rådgivende ingeniør E.R. har i udtalelse vedlagt skrivelsen bl.a. anført, at han finder den dokumenterede afstivning forsvarlig, samt at den anvendte fremgangsmåde må anses for værende normal i forbindelse med en ombygning som den omhandlede.

Efter anmodning fra klagernes daværende advokat accepterede selskabet herefter, at der blev afholdt syn og skøn.

Klagerne anmodede ved skrivelse af 13/1 2003 til selskabet om retshjælpsdækning til afvikling af isoleret bevisoptagelse i den omhandlede sag.

Selskabet bevilgede herefter retshjælpsdækning. Samtidig hermed forbeholdt selskabet sig dog retten til at revurdere sagen, når syns- og skønsforretningen var endeligt afviklet.

Der blev afholdt syn og skøn den 3/9 2003. Af den på baggrund heraf udarbejdede syns- og skønserklæring fremgår bl.a.:

"**Spørgsmål 1:** **Syns- og skønsmanden bedes oplyse, hvorvidt der er foretaget understøtning og afstivning, og i givet fald hvorvidt henholdsvis understøtning og afstivning er forsvarlig i den pågældende situation.**

Svar: Det er oplyst at sammenstyrtningen skete den 08.10.2001 med et ganske normalt vejrlig uden storm, torden eller anden voldsom vejrlig.

Tagkonstruktionen var midlertidigt understøtte, alle skillevæggene var nedtaget i den østlige del af den 134 $m^2$ store bygning og bagmuren var ved at blive nedtaget.

Efter de viste fotos at dømme er tagkonstruktionen styrtet ned mod syd, har væltet muren ud her og har delvist taget gavlen mod øst med og en del af facaden mod nord.

...

Understøtning og afstivning har ... ikke været tilstrækkelig stabil under de givne ombygningsforhold, og har derfor ikke været forsvarlig.

**Spørgsmål 2:** **Syns- og skønsmanden bedes oplyse, hvad der er den mest sandsynlige årsag til skadens indtræden.**

Svar: Da det på fotoene ser ud til, at samlingen mellem spærfod og spærhoved ved ydermuren er intakt, er den mest sandsynlig årsag til skadens indtræden, at terrænunderstøtningen for en eller et par søjler ved den sydlige facade har svigtet ved nedbøjning eller kipning, hvorved tagkonstruktionen har bøjet ned og udad mod syd og har overbelastet nabounderstøtningerne, og derefter har skaden bredt sig og taget resten af taget i husets østlige del med. Da tagkonstruktionen begyndte at bevæge sig nedad, er facademuren mod syd presset ud og tagkonstruktionen har revet størstedelen af østgavlen ned.

**Spørgsmål 3:** **Syns- og skønsmanden bedes oplyse, hvorvidt skaden ville være indtrådt, såfremt arbejdet med ombygningen var udført i henhold til godkendte statiske beregninger og under kontrol af tekniske rådgivere med hensyn til understøtning og afstivning.**

Svar: Det er ikke sandsynligt, at skaden ville være indtrådt i så fald, da man ved statiske beregninger i henhold til Dansk Ingeniørforenings normer normalt regner med en sikkerhed på mere end 2 for svigt. De på fotos viste mangelfulde terrænunderstøtninger og den manglende vandrette afstivning af bygningen må antages at være de væsentligste, bæreevnemæssige mangler ved renoveringen."

Selskabet fastholdt ved skrivelse af 5/11 2003 til klagernes daværende advokat, at selskabet havde været berettiget til at afvise dækning under henvisning til klausul 9435, samt at de med en videreførelse af sagen forbundne omkostninger ikke ville være afholdt med rimelig grund, hvorfor der ikke var grundlag for yderligere retshjælp.

Klagernes nuværende advokat rettede primo 2004 henvendelse til selskabet med henblik på at opnå retshjælpsdækning til at stille skønsmanden supplerende spørgsmål. Samtidig tilføjede advokaten, at byretten havde nægtet genoptagelse af den isolerede bevisoptagelse med henvisning til, at den af retten udmeldte frist var overskredet. Vedlagt advokatens skrivelse fulgte endnu en udtalelse fra rådgivende ingeniør E.R.

Af det af advokaten udarbejdede supplerende syns- og skønstema fremgår:

"Skønsmanden bedes efter besigtigelse af diverse fotografier efter bedste evne besvare følgende spørgsmål:

**Spørgsmål 4:**

Syns- og skønsmanden bedes udtale sig om, hvorvidt en horisontal afstivning med normens sikkerheder ville have været tilstrækkelig til at modstå de horisontale til-

lægskræfter der opstår, når den ene ydervæg svigter, herunder hvorvidt en væsentlig del af skaderne ville være sket uanset korrekt horisontal afstivning.

**Spørgsmål 5:**
Syns- og skønsmande bedes udtale sig om, hvordan terrænunderstøtningerne var mangelfulde, når understøtningerne står på planker.

**Spørgsmål 6:**
Såfremt spørgsmål 4 besvares bekræftende, bedes syns- og skønsmanden udtale sig om, hvilke skader de eventuel statiske beregninger ville have forhindret."

Selskabet afviste at yde retshjælpsdækning til en fortsættelse af sagen, hvilket selskabet meddelte klagernes advokat ved skrivelse af 12/2 2004.

Klagerne påstår selskabet tilpligtet at yde forsikringsdækning for den ved sammenstyrtningen forårsagede skade på ejendommens stuehus. Til støtte herfor har klagernes advokat i klageskrivelse af 13/12 2004 bl.a. anført, at der ikke er årsagssammenhæng mellem klagernes overtrædelse af klausul 9435 og den indtrådte skade. Da klausulen er en sikkerhedsforskrift, jf. forsikringsaftalelovens § 51, er selskabet følgelig forpligtet til at dække skaden.

Selskabet har over for nævnet fastholdt, at klagerne ikke er berettigede til erstatning i henhold til den tegnede entrepriseforsikring. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 9/2 2005 til nævnet anført, at klagerne ikke har overholdt klausul 9435, og at der er årsagssammenhæng mellem den manglende overholdelse heraf og stuehusets sammenstyrtning.

For så vidt angår retshjælpsforsikringen påstår klagerne selskabet tilpligtet at yde retshjælpsdækning til afholdelse af nyt syn og skøn, såfremt byretten afviser at genoptage isoleret bevisoptagelse under henvisning til overskridelse af fristen i retsplejeloven. Til støtte herfor har klagerne ved deres advokat i klageskrivelse af 13/12 2004 bl.a. gjort gældende, at det er nødvendigt at stille skønsmanden supplerende spørgsmål, såfremt

klagerne skal kunne dokumentere den manglende årsagssammenhæng mellem overtrædelsen af klausul 9435 og den anmeldte skade.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afvisning af at yde retshjælpsdækning til en fortsættelse af sagen. Til støtte herfor har selskabet bl.a. anført, at de supplerende spørgsmål, som klagernes advokat ønsker at stille skønsmanden, er indeholdt i den allerede udfærdigede skønserklæring. De med en fortsættelse af sagen forbundne omkostninger vil derfor ikke være afholdt med rimelig grund.

Klagernes advokat og selskabet er efterfølgende fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelser til nævnet.

Nævnet har fået forelagt de i sagen vedlagte fotos.

Entrepriseforsikringens police indeholder følgende klausul:

"**Klausul 9435 - Bærende konstruktion renovering**

I forbindelse med indgriben i bestående, bærende konstruktion dækker forsikringen kun, hvis arbejdet udføres ifølge godkendte statiske beregninger og under kontrol af tekniske rådgivere men hensyn til understøtning, afstivning og lignende."

Af de for entrepriseforsikringen gældende forsikringsbetingelser fremgår:

"ALL RISKFORSIKRING

...

**Hvad dækker forsikringen?**

**7. Forsikringens omfang**

Forsikringen dækker tab af og skade på de i policen anførte genstande af en hvilken som helst årsag med de i punkt 8 anførte undtagelser, på de angivne betingelser."

Af retshjælpsbetingelserne fremgår:

"**§ 5. Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?**

1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet det ubetænkeligt at lægge til grund, at der er årsagssammenhæng mellem klagernes manglende iagttagelse af klausul 9435 og stuehusets sammenstyrtning. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for den skete skade på ejendommen.

Endvidere finder nævnet, at den først indhentede skønserklæring ikke nødvendiggør, at der stilles supplerende spørgsmål til skønsmanden, idet det af klagernes advokat udarbejdede supplerende syns- og skønstema i overensstemmelse med det af selskabet anførte findes at være indeholdt i den allerede afgivne skønserklæring.

Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet med henvisning til retshjælpsbetingelsernes § 5, stk. 1, har afvist at yde forsikringsdækning for de med sagens fortsættelse forbundne omkostninger.

Herefter, og idet det af klagernes advokat i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

---

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand